

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 138/2021-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, proti postupu Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 294/2003 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 294/2003 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie v sume **500 eur**, ktoré jej **je** Okresný súd Košice II **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Košice II **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **691,34 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. februára 2021 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 294/2003 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 138/2021 z 18. marca 2021 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne v civilnom konaní o náhradu škody na zdraví. Napadnuté konanie na okresnom súde začalo podaním žaloby 20. októbra 2003. Vo veci rozhodol okresný súd prvým rozsudkom z 5. februára 2014, ktorý však bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 3. decembra 2015 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že stav, keď napadnuté konanie nie je ani po viac ako 17 rokoch ukončené právoplatným rozhodnutím súdu, je zapríčinený výlučne iba nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou okresného súdu. Poukázala na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu a ním spôsobené zbytočné prietahy v celkovej dĺžke 6 rokov a 3 mesiace. Okresný súd nariadil vo veci prvé pojednávanie na 25. apríl 2005, teda 18 mesiacov po podaní žaloby. Sťažovateľka preto považuje čas od apríla 2004 do apríla 2005, teda 12 mesiacov, za zbytočný prietah v konaní. Po vydaní prvého rozsudku vo veci podala sťažovateľka 24. marca 2014 odvolanie. Okresný súd následne zaslal odvolanie protistranám sporu, ktoré sa k odvolaniu vyjadrili. Sťažovateľka zastáva názor, že obdobie od vyjadrenia protistrán sporu do rozhodnutia krajského súdu, teda obdobie 18 mesiacov, je tiež potrebné považovať za zbytočný prietah v konaní. Podľa sťažovateľky okresný súd spôsobil ďalší 8-mesačný prietah v konaní z dôvodu oneskoreného vydania uznesenia z 29. septembra 2016 o ustanovení znalcov. Po doručení znaleckých posudkov 1. februára 2018 nariadil okresný súd pojednávanie až na 16. marec 2021, čo je možné považovať za zbytočný prietah v konaní v trvaní 37 mesiacov.

Podľa sťažovateľky okresný súd po vydaní zrušujúceho uznesenia krajského súdu vo veci koná neefektívne a vykonal len administratívne úkony a doručoval stranám sporu výzvy na vyjadrenia k znaleckým posudkom a ich vzájomné stanoviská.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že napadnutým postupom okresného súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie a uložil okresnému súdu povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy konania.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

6. V podaní doručenom ústavnému súdu 8. apríla 2021 predseda okresného súdu k ústavnej sťažnosti po predložení chronológie vykonaných procesných úkonov uviedol, že celkovú dĺžku napadnutého konania je nutné označiť za neprijateľnú. Túto neprimeranú dobu je nutné pripísať čiastočne i postupu okresného súdu, ktorý zapríčinil prieťahy predovšetkým po zmene zákonnej sudkyne v období od 29. júna 2018 do 30. júna 2020, čo bolo ale spôsobené objektívnymi dôvodmi, a to veľkým počtom pridelených vecí novej zákonnej sudkyňi, v ktorej možnostiach nebolo konať vo všetkých pridelených veciach plynulo a bez zbytočných prieťahov. Dĺžka konania bola nepriaznivo ovplyvnená i vykonaním opakovaného znaleckého dokazovania nevyhnutného aj po rozhodnutí krajského súdu. Podľa názoru okresného súdu obdobia, keď sa spis nachádzal na krajskom súde, celkove trikrát, nemôžu byť pripísané na ťarchu okresného súdu. Predseda okresného súdu vo vyjadrení poukázal aj na „špecifická rokov 2020 a 2021, kedy pre nepriaznivú pandemickú situáciu nebolo možné zabezpečiť chod súdu v riadnom, teda obvyklom režime. Odročenie pojednávania zo dňa 16.3.2021 bolo nevyhnutné v súlade s vyhláškou ministerstva spravodlivosti č. 91/2021 Z. z... ktorou nebolo umožnené vykonať pojednávanie v danej veci.“. Vzhľadom na dlhotrvajúcu nepriaznivú situáciu bolo nevyhnutné odročiť všetky nariadené pojednávania.

Okresný súd považoval za potrebné poukázať i na značné zavinenie samotnej sťažovateľky. Návrh bol podaný bez bližšej špecifikácie uplatneného nároku napriek tomu, že sťažovateľka bola zastúpená právnym zástupcom, i keď jeho plnú moc predložila až na základe výzvy súdu. Tento právny zástupca opakovane menil návrh a až na základe výzvy z 18. januára 2006 sa dostavil na okresný súd a doplnil návrh na pristúpenie ďalších účastníkov do konania. O takto podaných návrhoch musel okresný súd za splnenia procesných podmienok opakovane rozhodovať. Sťažovateľka opakovane nepreberala jej určené zásielky a z dôvodov na jej strane došlo k odročeniu viacerých pojednávanií. Pre nespoluprácu sťažovateľky požiadal znalec 21. októbra 2011 o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku. Na záver predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení podrobne poukázal na dlhodobú personálnu poddimenzovanosť okresného súdu.

III.2. Replika sťažovateľky:

7. Sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 20. apríla 2021 zotrvala na argumentoch uvedených v ústavnej sťažnosti k jednotlivým obdobiam nečinnosti okresného súdu. Zároveň poukázala aj na neefektívny postup okresného súdu, ktorý znalecký posudok zaslal sporovým stranám až 12. februára 2018. Podľa sťažovateľky je ďalší prieťah súdu prvej inštancie zrejмый aj z obdobia od 3. januára 2018 až do 16. marca 2021, pretože sa nariadené pojednávanie nevykonalo

z dôvodu protiepidemiologických opatrení. Toto pojednávanie však bolo odročené až na 21. september 2021, čo je v danej veci okolnosť neospravedlňiteľná.

K vyjadreniu okresného súdu v súvislosti s tvrdením o značnom zavinení sťažovateľky na celkovej dĺžke napadnutého konania sťažovateľka uviedla, že hospitalizácia právnej zástupkyne sťažovateľky uvádzaná ako dôvod odročenia pojednávania je dôvodom bez diskusie. Podobne nemožno namietat' ani odročenie pojednávania z dôvodu, že sťažovateľka sa nachádzala mimo územia Slovenskej republiky. Samotné odročenie pojednávania z dôvodu kolízií pojednávani nebolo takým dlhým časovým úsekom, ktorý by spôsobil podstatné priet'ahy v konaní.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

9. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, keďže ani po viac ako 17 rokoch od podania žaloby nebolo vo veci náhrady škody na zdraví právoplatne rozhodnuté. Podľa jej názoru okresný súd vo veci koná neefektívne, pričom dĺžka tohto konania je neprimeraná. Dlhotrvajúci stav právnej neistoty žiada kompenzovať aj priznaním finančného zadosťučinenia a zároveň si uplatňuje aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľku (I. ÚS 19/00, ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

13. Pokiaľ ide o zložitosť veci (právnu a skutkovú), teda žaloby o náhradu škody na zdraví, predmetná vec sťažovateľky od začiatku vykazovala skutkovú a právnu zložitosť, ktorá bola daná tým, že aj napriek právnomu zastúpeniu sťažovateľky bol návrh na začatie konania neurčitý a nejasný a v priebehu konania bola viackrát upravovaný. Z toho pre okresný súd vyplynula potreba ustáliť predmet konania a okruh jeho účastníkov, ako aj potreba vykonať znalecké dokazovanie. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že vec sťažovateľky vykazovala skutkovú a právnu zložitosť, ktorá mala vplyv na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, zároveň však konštatuje, že doterajšiu dĺžku napadnutého konania nie je možné ospravedlniť samotnou skutkovou a právnu zložitosťou veci.

Uvedené skutočnosti, teda právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd primerane zohľadnil pri určení sumy finančného zadosťučinenia (napr. IV. ÚS 135/2013, II. ÚS 4/2021).

14. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sa sťažovateľky v preskúvanom konaní, ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil okolnosti signalizujúce výrazný podiel sťažovateľky ako strany sporu na predĺžení konania narušením jeho plynulosti. V prvom rade ide o už uvedený nejasný a neurčitý návrh, neskôr viackrát menený. V druhom rade išlo o nedostatok súčinnosti sťažovateľky potrebnej k riadnemu doručovaniu jej písomností. Sťažovateľka viackrát neprebrala súdne zásielky doručované na adresu jej bydliska prostredníctvom pošty. Následne neoznámila okresnému súdu adresu na doručovanie písomností, resp. zmenu svojej aktuálnej adresy na účely doručovania písomností náležitým spôsobom, čo viedlo v piatich prípadoch (18. január 2007, 9. február 2011, 28. marec 2012, 13. marec 2013 a 12. jún 2013) k odročeniu pojednávania. Túto informáciu nevedeli viackrát poskytnúť ani jej právni zástupcovia, ktorí boli v priebehu konania sťažovateľkou celkovo trikrát zmenení. Z dôvodu neznámeho pobytu sťažovateľky na základe samotnej žiadosti právneho zástupcu sťažovateľky bolo napadnuté konanie počas obdobia piatich mesiacov prerušené.

Pasivita sťažovateľky bola ústavným súdom zistená aj v súvislosti s jej účasťou na jednotlivých pojednávaniach, z ktorých viac ako polovice sa sťažovateľka nezúčastnila bez toho, aby išlo o neúčasť z objektívnych, ospravedlniteľných dôvodov. Z obsahu zapožičaného súdneho spisu tiež vyplynulo, že z dôvodu žiadosti právnych zástupcov sťažovateľky boli celkovo odročené tri nariadené termíny pojednávania okresného súdu v predmetnej veci. Postup sťažovateľky v napadnutom konaní nehodnotí ústavný súd ako obštrukčný, avšak na druhej strane je potrebné skonštatovať, že aj táto skutočnosť prispela k celkovej dĺžke konania.

Vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru (v príslušnej časti) EŠLP konštatoval, že od sťažovateľa sa predovšetkým vyžaduje, aby preukázal riadnu starostlivosť pri vykonávaní procesných krokov,

ktoré sa ho týkajú, a aby nepristupoval k využívaniu zdržovacej procesnej taktiky a využil možnosti priznané vnútroštátnym právnym poriadkom na skrátenie konania (rozsudok ESLP vo veci Unión Alimentaria Sanders S.A. proti Španielsku zo 7. 7. 1989, č. 11681/85, bod 35).

Na uvedené správanie sťažovateľky ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní sumy finančného zadosťučinenia (napr. III. ÚS 380/2011, II. ÚS 430/2020).

15. Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). V súlade s touto judikatúrou preto obdobia, v ktorých boli pojednávania odročené z dôvodov na strane sťažovateľky, obdobia potrebné na rozhodnutia o procesných návrhoch a opravných prostriedkoch sťažovateľky bolo potrebné zohľadniť pri stanovení sumy finančného zadosťučinenia.

16. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

17. Záver o tom, či dĺžka konania je alebo nie je ešte primeraná, možno formulovať vždy s ohľadom na faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či v okolnostiach prípadu ide o prietahy neodôvodnené, teda či sú pričítateľné súdu (III. ÚS 188/2020).

18. Ústavný súd, vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania, po preskúmaní doterajšieho postupu okresného súdu v napadnutom konaní konštatuje, že okresný súd spočiatku konal v primeraných lehotách (bez dlhších prestávok, pozn.), vykonával úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky a zároveň zabezpečoval podklady nevyhnutné k rozhodnutiu o veci samej. Postupne však už nekonal dostatočne razantne a efektívne, čo dokazuje aj samotná skutočnosť, že napadnuté konanie ani po takmer 18 rokoch od jeho začatia nie je právoplatne skončené.

Prvé obdobie nečinnosti v trvaní 8 mesiacov ústavný súd zaznamenal v úseku od vrátenia zrušujúceho rozsudku krajského súdu v januári 2016 do ustanovenia znalca uznesením z 29. septembra 2016.

Ďalší zbytočný prietah v konaní v trvaní 24 mesiacov bol zaznamenaný v období od 29. júna 2018 po zmenu zákonného sudcu do 30. júna 2020, keď bolo vo veci nariadené ďalšie pojednávanie.

V dôsledku podaných opravných prostriedkov proti rozhodnutiam okresného súdu bola vec celkovo štyrikrát na krajskom súde (čo sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neuviedla, pozn.), pričom obdobie

konania vedeného krajským súdom nemožno pričítať na vrub okresnému súdu, ktorý dĺžku jeho trvania žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť. Doba, keď sa spis nachádzal na odvolacom súde, predstavuje celkove takmer 32 mesiacov.

19. Z doteraz uvedeného je zrejmé, že napadnuté konanie pred okresným súdom teda trvá viac ako 17 rokov. Napriek skutkovej a právnej zložitosti tohto sporu, správaniu sťažovateľky a jej pasivite ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade bola dĺžka napadnutého konania pred okresným súdom neprimeraná a ústavnoprávne neakceptovateľná. Postup okresného súdu v napadnutom konaní nie je možné považovať za súladný so základným právom sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právom na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, konštatuje, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadosťučinenie

20. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže však sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti nenavrhol ústavnému súdu prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, ústavný súd, ktorý je viazaný návrhom petitu, nemohol o tejto skutočnosti rozhodnúť.

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Z § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

22. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia proti okresnému súdu v sume 10 000 eur z dôvodov uvedených vo svojej ústavnej sťažnosti, poukazujúc na utrpenú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky súdneho konania.

23. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, III. ÚS 10/02, I. ÚS 257/08). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

24. Ústavný súd v okolnostiach danej veci poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na všeobecnom súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní (IV. ÚS 43/06, IV. ÚS 135/07). Vo výnimočných prípadoch daných špecifickými okolnosťami (ako to je aj v ústavnou sťažnosťou napadnutom konaní vedenom okresným súdom, na čo poukázal aj predseda okresného súdu vo vyjadrení z 8. apríla 2021), za ktorých všeobecný súd koná, však enormná zaťaženosť všeobecných súdov hraničiaca s ich schopnosťou zabezpečiť v relevantnom čase (obvyklý) riadny chod orgánov verejnej moci môže predstavovať okolnosť hodnú osobitného zreteľa pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia (IV. ÚS 471/2012).

25. Berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľky, obdobia neodôvodnenej nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní, správanie sťažovateľky a všetky okolnosti daného prípadu (podrobne body 13 až 15 a 24 tohto nálezu), majúc na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocítovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie sumy 500 eur za finančné zadosťučinenie primerané konkrétnym okolnostiam napadnutého konania (bod 2 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

26. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

27. Úspešná sťažovateľka si uplatnila právo na náhradu trov konania v rozsahu 3 úkonov právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a podanie repliky k vyjadreniu okresného súdu.

28. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom podľa § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov pozostávajúcu z odmeny advokáta za tri úkony právnej služby. Za tieto úkony uskutočnené v roku 2021 patrí odmena v sume trikrát po 181,17 eur a režijný paušál v sume trikrát 10,87 eur.

Trovy právneho zastúpenia v sume 576,12 eur sa v danom prípade (keďže advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty) zvyšujú o 20 %. Celkove teda trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 691,34 eur (bod 3 výroku nálezu).

29. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu